

Taula debat i presentació del llibre *Propuestas para un nuevo pacto sobre la educación. El sentido de aprender en la escolaridad del siglo XXI*

Autor: **Joan Rué Domingo**, pedagog i professor de la UAB.

Editorial: **Octaedro**, juliol de 2018.

L'acte va tenir lloc el 14 de novembre a la seu del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya i va comptar amb la presència de Josefina Cambra, degana del Col·legi, que va donar la benvinguda als assistents. L'obertura va anar a càrrec de Martí Teixidó i Planas, president de la Societat Catalana de Pedagogia (SCP).

En el debat, moderat per l'autor del llibre, van intervenir Salvador Carrasco i Calvo, sociòleg i professor jubilat de la Universitat de Barcelona; Francina Martí Cartes, presidenta de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, i Jordi Carmona Espinosa, professor de la Fundació Pere Vergés - Escoles Garbí.

Des de l'inici es va fer present el sentit que ha donat l'autor a la seva obra: presentar, amb una anàlisi crítica acurada, quins són els problemes més rellevants del sistema educatiu actual i quins serien els referents o eixos per afavorir els canvis i els acords necessaris en el sistema escolar per donar una millor resposta als canvis socials i culturals que s'han viscut els darrers anys.

Al llarg de les diferents intervencions es va fer palès que cal una transformació del sistema educatiu per donar resposta a les necessitats de formació de tota la població en una societat que ha experimentat grans transformacions degudes als processos de globalització, als moviments migratoris, a la crisi en els models econòmics vigents i a la irrupció de les tecnologies de la informació i la comunicació.

L'escola, els instituts i la universitat encara responen massa sovint a un model formatiu que va de dalt a baix, més propi d'una societat industrial, que serveix més per expedir títols que no pas per preparar l'alumnat per a la societat del coneixement. Massa alumnes queden fora del sistema i es fa una referència a poblacions específiques que abandonen l'escola o l'institut abans de finalitzar el període formatiu. Els consensos socials, o pactes, del segle xx, a l'Estat espanyol, no han acabat d'aconseguir el que pretenien. Estem en una cruïlla i cal introduir canvis rellevants en el model escolar, repensant el sentit de l'escolarització avui.

L'eix vertebrador del canvi ha de pivotar en el «sentit de l'aprenentatge» en la societat del coneixement i es donen unes pinzellades o caracteritzacions d'aquest aprenentatge:

- o bé l'aprenent reelabora el coneixement presentat o no és coneixement. I això demana preguntar-se: com fem que els alumnes siguin autònoms en el seu aprenentatge?, com fem que assumeixin la seva responsabilitat? Els alumnes s'han de formular bones preguntes;
- s'aprèn en el si del grup, s'aprèn en col·laboració amb els altres. Els altres han d'ajudar a la formulació de les bones preguntes i a trobar noves informacions, plantejar possibles solucions i a millorar els resultats;
- el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació afavoreix l'aprenentatge en el context social i cultural en què vivim. La creació i consolidació de xarxes entre alumnes, entre alumnes i professors, pot ser un bon camí.

S'insisteix també en la idea de pacte: hi ha d'haver un gran acord social per a una visió més humanista de l'educació. Veure com es pot afavorir un creixement real de les

persones i facilitar que puguin trobar el seu propi lloc tant en la vida laboral com en la seva implicació social. Cal trobar maneres diferents, tempos diferents per tal d'evitar pèrdues d'alumnes pel camí.

Això demana sintonies entre l'escola i altres institucions, demana imaginació i compromís per trobar respostes diverses i exigents. Evidentment, caldrà també una implicació política, però tindrà més garanties d'èxit si s'avança en consensos socials en aquest camp.

Un dels participants ho expressava de la manera següent: «Ens cal una escola que es defineixi en contraposició permanent al relativisme que ens atordeix i anestesia, fonamentada en el pensament crític i el compromís ètic, en la recerca de la justícia i la veritat».